FCG Finnish Consulting Group Oy

Kokemäen kaupunki

KOKEMÄEN KESKUSTAAJAMAN OSAYLEISKAAVA

Maisemaselvitys

209-P11420P005

15.4.2011

FCG Finnish Consulting Group

SISÄLLYSLUETTELO

1 Yleistä 1

2 Maisema 1
2.1 Käytetyt menetelmät 1
2.2 Alueen yleiskuvaus 1
2.3 Maisemarakenne 1
2.4 Maisemakuva – maiseman nykytila 3
2.5 Historiallinen perspektiivi 5

3 MAANKÄYTÖLLISET SUOSITUKSET MAISEMASUUNNITTELUN NÄKÖKULMASTA 8
3.1 Maisemallisten arvojen huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa 8
3.2 Säilytettäväksi suositeltavat alueet 10

LIITEKARTAT

LIITE 1 Maisemarakenne –kartta
LIITE 2 Maisemakuva –kartta
LIITE 3 Arvot –kartta
LIITE 4 Maankäytölliset suositukset maisemasuunnittelun näkökulmasta -kartta

Raportin valokuvat: Riikka Ger 2010

Kannessa Kokemäenjoen yli johtava museosilta joen etelärannalta kuvattuna.

KOKEMÄEN KAUPUNKI
KOKEMÄEN KESKUSTAAJAMAN OSAYLEISKAAVA
MAISEMASELVITYS

1 Yleistä

Kokemäen keskustaajaman maisemaselvitys on laadittu Kokemäen kaupungin toimeksiannosta FCG Finnish Consulting Group Oy:n Helsingin toimistossa. Kokemäen kaupungilta yhteyshenkilönä on toiminut maankäyttöinsinööri Ulla Nissinen. FCG Finnish Consulting Group Oy:ssä maisemaselvityksestä on vastannut maisema-arkkitehti Riikka Ger. Työhön on osallistunut maisema-arkkitehti Eeva Rapola.

2 Maisema

2.1 Käytetyt menetelmät

Maisemaselvitys perustuu karttatarkasteluihin sekä 4.-5.10.2010 tehtyyn maastoinventointiin. Muista lähteistä mainittakoon museoviraston ja ympäristöministeriön julkaisu ”Rakennettu kulttuuriympäristö” (1993); Museoviraston internet-sivuilta Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY 2009; ympäristöministeriön julkaisu ”Maisemanhoito – Maisema-aluetyörymän mietintö I” (1993); ”Finlandia, Otavan iso maammekirja osa 2 ”(1984); Varsinais-Suomen liiton paikkatietoportaali Lounaispaikka.fi; Museoviraston kulttuuriympäristörekisteriportaali/muinaisjäännösrekisteri (2011) ja Satakunnan museon ja Kokemäen kaupungin teettämä Kokemäen rakennusinventointi (2010).

2.2 Alueen yleiskuvaus

Tarkasteltavana alueena on Kokemäen keskusta lähiympäristöineen. Kokemäen kaupunki sijaitsee Satakunnassa 43 kilometrin päässä Porista kaakkoon. Selvitysalueen rajaus noudattaa Kokemäen keskustaajaman osayleiskaavan rajausta. Rautatie halkoo aluetta itä-länsisuunnassa. Valtatie 2 kulkee tarkastelualueen eteläosassa kaakko-luodesuuntaisena. Voimakkaasti meanderoiva Kokemäenjoki virtaa alueen halki pohjoisesta luoteeseen. Selvitysalue on topografialtaan melko pienipiirteistä mutta hyvin alavaa. Alueelle sijoittuu runsaasti kulttuurihistoriallisia arvoja. Kokemäen kirkonseutu, Kokemäenkartanon historiallinen maisema, Pyhän Henrikin saarnahuone historiallisine ympäristöineen sekä Peipohjan rautatieasema-alue lukeutuvat valtakunnallisesti merkittäviin kulttuurihistoriallisiin ympäristöihin.

2.3 Maisemarakenne

Ympäristöministeriön maisemamaakuntajaossa Kokemäki sijoittuu Lounaismaahan ja tarkemmin määriteltynä Ala-Satakunnan viljelyseutuun. Ala-Satakunnan viljelyseutu on perusluonteeltaan vaurasta viljelyaluetta mutta alueelle sijoittuu myös runsaasti karuja, metsäisiä ja soisia syrjäseutuja. Maastonmuodoiltaan Ala-Satakunnan viljelyseutu on hyvin tasaista. Suuri Kokemäenjoki virtaa viljavan ja tasaisen viljelylakeuden halki. Seudun poikki kulkevat Säkylänharjun – Kokemäenjokilaakson – Yyterin mittavat harjumuodostumat. Kokemäenjokilaaksossa viljelymaisemat levittäytyvät koko maan mittakaavassa poikkeuksellisen mittavina tasankoina. Pääosa asutuksesta keskittyy viljavien savikoiden tuntumaan. Taajamien ulkopuolella asutus on ryhmittynyt melko väljästi, yleensä nauhamaisesti. Löyhähköjä ryhmäkyliä on myös paikoitellen.(Ympäristöministeriö 1993)

Kuva 1: Kokemäenjoen etelärannalta keskustan tuntumasta avautuu kaunis näkymä itään.

Kuva 2: Kohdassa, jossa etelästä laskeva Sonnilanjoki yhtyy Kokemäenjokeen, aukeaa viehättävä näkyvä Kokemäenjoen mutkan yli itärannan rinnepellolle saarekkeineen.

Tarkastelualueella maisemalle antaa leimaa alueen halki pohjois-luoteissuunnassa virtaava Kokemäenjoki, joka on Länsi-Suomen suurin joki. Kokemäenjoen rantoja seurailevat hedelmälliset hiesu- ja savitasangot. Pelto-aukeita jäsentävät paikka paikoin pienet metsäsaarekkeet, jotka antavat alueen maisemakuvalle pienipiirteisyyttä ja vaihtelevuutta.

Tarkastelualueen maisemalliset solmukohdat liittyvät kiinteästi Kokemäenjokeen. Siltapaikkojen ohella joen mutkaan Penttilänniemen kohdalla muodostuu solmukohta.

Tarkastelualueen maaperää luonnehtivat laaja-alaisten savikoiden ja hiesumaiden ohella selänteiden kallioesiintymiä kehystävät moreenimaat. Tarkastelualueen itäosaan sijoittuu harju. Valtaosa harjusta jää kuitenkin tarkastelualueen ulkopuolelle.

Tarkastelualue on maastonmuodoiltaan melko pienipiirteistä ja pääsääntöisesti alavaa. Laaksoalueet ovat enimmäkseen tasaisia tai loivasti viettäviä. Niiden lomaan sijoittuvat selänteet kohoavat noin 15-25 metriä peltoalaa korkeammalle eli noin 55-63 metriä meren pinnan yläpuolelle. Ylävintä aluetta on tarkastelualueen itäosa sekä Orjapaaden kallioalue. Idässä selänteen korkeimmat kohdat (noin 75 m mpy) jäävät tarkastelualueen ulkopuolelle. Suhteelliset korkeuserot ovat enimmillään noin 30 metriä joen rannasta tai laakson pohjalta sitä rajaavien selänteiden laelle. Selvitysalueella korkein laki kohoaa noin 63 metriä meren pinnan yläpuolelle. Alueen topografia on matalimmillaan suunnittelualueen länsiosassa, missä maanpinta on noin 33-34 metriä merenpinnan yläpuolella. Myös Sonnilanjoen suulla sekä sitä vasta päätä olevan Penttilänniemen rannassa korkeusarvot ovat samaa luokkaa.

2.4 Maisemakuva – maiseman nykytila

Tarkastelualueella ei ole yhtä selkeää maisemallista keskipistettä. Kokemäenjoki on luonnollisestikin tärkeä elementti maisemassa. Tulkkilassa ja Penttilänniemessä joki on selvästi läsnä, samoin Risteentiellä Pyhän Henrikin saarnahuoneen tuntumassa, Viinikantiellä ja paikka paikoin Kuurolantiellä. Monin paikoin - tiestön kulkiessa etäämpänä joesta - sen olemassa oloa ei kuitenkaan pysty kovin selvästi aistimaan. Orjapaaden kalliomäki erottuu kauas maisemakuvassa, samoin Kokemäenkartanon historialliseen maisemaan liittyvät pitkät, komeat puukujanteet. Kokemäen 1786 valmistunut kivikirkko hautausmaineen, pitäjänmakasiineineen ja kivisine paarihuoneineen on viehättävä kokonaisuus ja Tulkkilan kylän keskipiste mutta tarkastelualueen varsinaista hierarkkista pistettä se ei muodosta. Vaikka kirkko sijoittuukin pienelle mäennyppylälle muuta ympäristöä ylemmäksi, on kirkon näkyvyys kaukomaisemassa silti huonohko. Pälpälän suuntaan se kuitenkin erottuu, joskaan ei mitenkään hallitsevasti. Museosillan pohjoispuolelle sijoittuu kaunis kirkkotarhan ympäröimä kivisakaristo, joka toimii katseen vangitsijana. 1550-luvulta peräisin oleva kivisakaristo on muistona aikanaan Satakunnan pääkirkkona toimineesta Pyhälle Marialle omistetusta pyhäköstä.

Laajoista tasaisista viljelyaukeista johtuen näkymät ovat selvitysalueella monin paikoin pitkiä ulottuen toisinaan jopa kilometrien päähän. Kauniita näkymiä avautuu muun muassa Kuurolantieltä viljelyaukean yli Orjapaaden kalliomuodostuman suuntaan, Porolantieltä Orjapaadenkallion ja sitä reunustavan vanhan asutuksen suuntaan sekä Järiläntieltä Kokemäenkartanon viljelymaisemaan. Kokemäenjoen rannalta avautuu myös kauniita näkymiä. Erityisesti kohdassa, jossa etelästä laskeva Sonnilanjoki yhtyy Kokemäenjokeen, aukeaa

Kuva 3: Kokemäenkartanon historialliseen maisemaan liittyvä pitkä puukujanne Kokemäenjoen pohjoispuolella.

Kuva 4: Orjapaaden kalliomäki erottuu kauas maisemakuvassa.

viehättävä näkyvä Kokemäenjoen mutkan yli itärannan rinnepellolle saarekkeineen. Myös museosillan ympäristössä näkymät ovat kauniita. Kokemäenjoen yli johtaa Tulkkilan kohdalla hieno kolmiaukkoinen teräsbetoninen kaarisilta, joka on yksi Tiehallinnon valitsemista museosilloista. Myös Kauvatsantieltä avautuu idyllinen näkymä länteen laidunalueelle.

Tarkastelualueelta löytyy myös maisemakuvan kannalta ongelmallisia alueita. Esimerkiksi Kokemäenjoen pohjoisrannalla valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristörajauksen laidalle on rakennettu pitkä matala rakennus, joka ei tyyliltään sovi miljööseen. Rakennus erottuu liian selvästi ja paljaana maisemakuvassa. Pehmentävää kasvillisuussuojavyöhykettä ei ole peltoaukean suuntaan. Rakennus on ilmeisesti melko uusi, sillä sen ympäriltä puuttuvat täysin suojaistutukset.

Joen etelärannalla samaisen valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristörajauksen kaakkoislaidalla tilanne ei ole myöskään kovin hyvä. Viljelyaukean reunassa on pitkä matala rivitalo, joka erottuu maisemakuvassa kauas. Tyyliltään se poikkeaa melkoisesti kulttuuriympäristöstä ja pituudellaan kiinnittää liikaa huomiota. Pellon ja asuinalueen rajakohdassa on joitakin puuryhmiä, jotka hieman pehmentävät vaikutelmaa. Suojaavaa kasvillisuutta tulisi olla vielä jonkin verran enemmän.

Voimakadun ja Valtatie 2 välinen alue, erityisesti rautatien tuntumassa, on monelta osin varsin pirstaleista ja melko huonosti jäsentynyttä.

Selvitysalueen maisemalliset arvot rakentuvat Kokemäenjoen ympärille perustuen joen ohella laaja-alaisiin viljelysaukioihin sekä niitä paikka paikoin rytmittäviin metsäsaarekkeisiin ja puukujanteisiin, Orjapaaden hienoon kalliomuodostumaan sekä paikoitellen kauniiseen, vanhaan rakennuskantaan. Viehättäviä rakennuskokonaisuuksia löytyy muun muassa Orjapaaden kupeesta, Tulkkilasta kirkon ympäristöstä, Kauvatsantien sillan kupeesta sekä Peipohjan rautatieasemalta. Lisäksi löytyy yksittäisiä maisemakuvallisesti tärkeitä rakennuksia eri puolilta aluetta. Selvitysalueelta löytyy muutamia viehättäviä tieosuuksia. Niistä kolme sijoittuu Kokemäenkartanon historialliseen maisemaan: Porolantie, Kuurolantie ja Järiläntie. Risteentien osuus puolestaan sijoittuu Pyhän Henrikin saarnahuoneen historialliseen ympäristöön ja Tulkkilantien osuus Kokemäen kirkonseudun alueelle.

Selvitysalueen maisematilat ovat pääasiassa selkeästi hahmottuvia ja maiseman mittakaava on miellyttävä. Avoimet tilat rajautuvat pääsääntöisesti selkeälinjaisiin elementteihin, kuten metsänreunoihin.

2.5 Historiallinen perspektiivi

Kokemäki on yksi Suomen vanhimmista asuinseuduista, mistä ovat osoituksena lukuisat esihistorialliset löydöt. Pronssikautisia hiidenkiukaita löytyy muun muassa Orjapaaden alueelta. Museoviraston ylläpitämän muinaisjäännösrekisterin mukaan suunnittelualueelta löytyy 23-26 (kolme niistä aivan suunnittelualueen rajalla) muinaisjäännöstä. Niistä noin puolet on rautakautisia, muutama keskiaikainen, muutama on peräisin pronssikaudelta ja ainakin yksi kivikaudelta. Osaa ei ole pystytty ajoittamaan. Selvitysalueelle laaditaan kesän 2011 aikana täydentävä arkeologinen inventointi. Sen tulokset eivät kuitenkaan ehtineet tähän raporttiin.

Kuva 5: Kokemäen vuonna 1786 valmistunut kivikirkko ympäristöineen muodostaa viehättävän kokonaisuuden.

Kuva 6: Museosillan pohjoispuolelle sijoittuu kaunis kirkkotarhan ympäröimä kivisakaristo, joka on peräisin 1550-luvulta.

Kokemäenjoen hedelmällisestä jokilaaksosta muodostui jo varhain keskiajalla Satakunnan tärkein keskus. Jokea pitkin kulkivat sisämaahan niin kauppiaat, kirkonmiehet kuin sotilaatkin. (Finlandia, 1984)

Esihistoriallisen ja historiallisen ajan asutus levisi Satakunnassa Kokemäenjokilaaksoa pitkin. Viimeistään 1300-luvun alkupuolella muodostetun Satakunnan läänin hallinnollisena keskuksena toimi vuoteen 1367 saakka Kokemäen Forsbyn linnaluodolla sijainnut linna. Sen seuraajana oli viimeistään 1370-luvun alusta lähtien Kokemäenkartano. Kokemäen kartano oli läänitettynä suurmiehille, muun muassa Turun piispoille. Myöhemmin se toimi kuninkaankartanona ja ratsutilana. Kartanoalueella, jonka rakennuskanta on uusiutunut, sijaitsee nykyään edeltäjiään pienimuotoisempi päärakennus, joka on peräisin 1880-luvulta. (www.rky.fi)

Keskiaikainen huovintie kulki Turun seudulta Kokemäen kautta Kokemäenjoen suulle. Tulkkilan kylä sijoittui Kokemäenjoen jo keskiajalla tiheästi asutussa jokimaisemassa keskeiselle paikalle. Joen pohjoispuolella, silloisen kirkon kupeessa oli 1560-luvulla kolme taloa ja näköyhteyden päässä olivat Kokemäejoen kuninkaan kartano ja Teljän kauppapaikka. Kokemäenjoen etelärannalla Tulkkila on säilyttänyt nykyisen 1780-luvulta peräisin olevan kirkon ympäristössä pitkälti perinteisen 1800-luvun loppupuolella ja 1900-luvun alkupuolella syntyneen, koulujen sekä kauppa- ja asuinrakennusten muodostaman kirkonkyläluonteen. (www.rky.fi)

Historiallisen kartan avulla on tutkittu maiseman tilallisessa rakenteessa tapahtunutta muutosta 1850-luvulta tähän päivään siirryttäessä. Tarkasteltavalla alueella avoimen ja suljetun tilan suhde on muuttunut. Avointa tilaa on nykyään enemmän kuin tuolloin ja viljelyalueet ovat laajempia kokonaisuuksia. Vuodelta 1856 peräisin olevan Kalmbergin kartan mukaan joen pohjoispuolinen viljelysala on pysynyt nykyisten viljelyssä olevien alueiden osalta kutakuinkin samana tarkastelualueella. Rakentaminen on tosin vallannut senaikaisia viljelysmaita muun muassa Penttilänniemessä. Joen etelärannalla viljelysmaat ovat 1850-luvulla keskittyneet suhteellisen lähelle jokivartta. Etäämpänä on ollut viljelysmaasta irrallaan sokkeloisia ja ”repaleisen” oloisia niittyjä. Sittemmin valtaosa niityistä on kynnetty pelloiksi ja metsää raivattu viljelysmaaksi. Osa vanhoista peltomaista on vuosien varrelle jäänyt asutuksen alle.

Alueen nykyinen tie-/katuverkosto noudattaa monin paikoin Kalmbergin kartan tielinjoja. Nykinen Kuurolantie on tuolloin ollut joen pohjoispuolella päätieyhteys. Joen eteläpuolella päätiestö on 1850-luvulla muodostunut Järiläntiestä, Satakunnantiestä, Tulkkilantiestä ja Risteentiestä sekä lounaaseen johtavasta Köyliöntiestä.

Asutus on 1800-luvun puolivälissä keskittynyt Kokemäenjoen, Sonnilanjoen ja Koomanojan sekä tiestön varteen. Punaisella suorakaiteella on Kalmbergin kartalle merkitty Kokemäen kartano, Vuolteen maatila ja pappila. Muita rakennuksia ja torppia on runsaasti. Alueelta löytyy myös pari tuulimyllyä.

3 MAANKÄYTÖLLISET SUOSITUKSET MAISEMASUUNNITTELUN NÄKÖKULMASTA

3.1 Maisemallisten arvojen huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa

Selvitysalueen maisemalliset arvot rakentuvat valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen: 1) Kokemäen kirkonseudun, 2) Kokemäenkartanon historiallisen maiseman, 3) Pyhän Henrikin saarnahuoneen historiallisine ympäristöineen sekä 4) Peipohjan rautatieasema-alueen ohella kiemurtelevan Kokemäenjoen sekä laajojen peltoaukeiden ympärille.

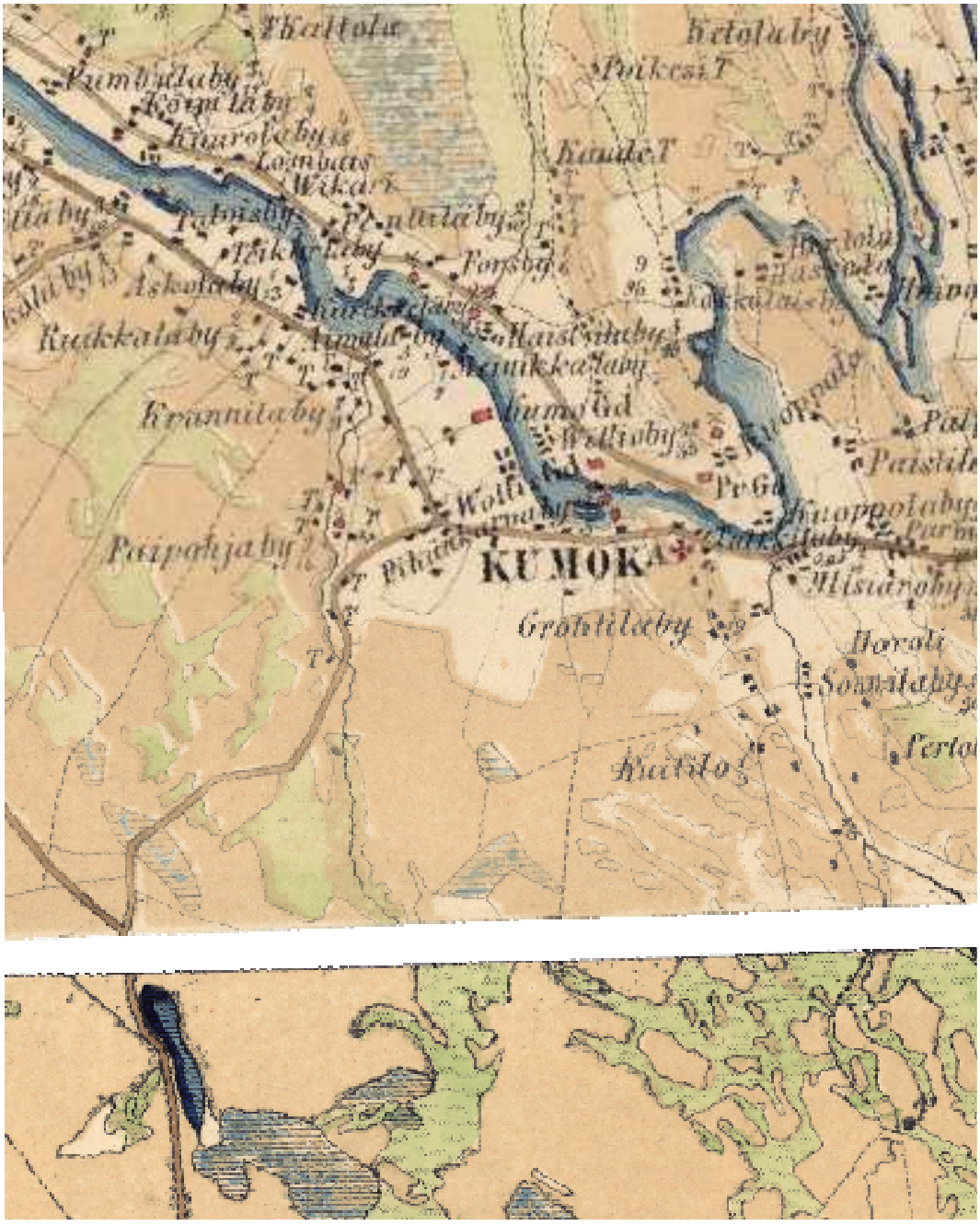

Kuva 7: Ote Kalmbergin kartasta vuodelta 1856

Kuva 8: Porolantien varteen, Orjapaaden kalliomuodostuman kupeeseen sijoittuu kauniita vanhoja rakennuksia.

Kuva 9: Kauvatsantien sillan kupeesta löytyy edustava rakennuskokonaisuus: Vuolteen kartano.

Kokemäellä valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen alueraja uksiin sisältyvät myös alueen edustavimmat pellot. Tarkastelualueelle sijoittuu myös muutamia maakunnallisella tasolla arvokkaita perinnemaisemia: Orjapaadenkallio, Pälpälän kalliokedot (osittain) ja Pispan kalliokedot. Alueelta löytyy lisäksi kaksi varsin viehättävää laidunaluetta, joilla ei kuitenkaan ole minkäänlaista virallista arvoluokitusta. Satakunnan maakuntakaavassa, jota ei ole vielä vahvistettu, valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön aluerajaus on edellä mainittuja neljää kohdetta huomattavasti laajempi ja käsittää noin puolet suunnittelualueesta. Maakuntakaavassa oleva rajaus noudattelee RKY 1993 –rajausta. Selvitysalueelta ei löydy valtakunnallisesti eikä maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Satakunnan maakuntakaavan mukaan alueelle sijoittuu kuitenkin muutamia arvokkaita geologisia muodostumia, joilla on maisemallistakin arvoa. Jokinäkymät sekä kauaskantoiset peltojen yli avautuvat näkymät ovat selvitysalueen vahvuuksia.

Keskustaajaman jatkosuunnittelussa alueen vahvuudet tulee ottaa huomioon. Koko alueen kannalta pelto- ja niittyalueiden säilyttäminen pääpiirteissään avoimena on olennaista. Joelle avautuvia näkymiä tulisi vaalia. Selännealueille rakentamista kaavailtaessa tulee maastonmuodot ottaa huomioon. Korkeimmat kohdat tulisi jättää rakentamisen ulkopuolelle ja kalliomuodostumat kiertää mahdollisuuksien mukaan. Riittävän reunapuuston säilyttäminen on monin paikoin toivottavaa. Etelään, länteen ja lounaaseen suuntautuvat selänteiden ja laaksonpohjien väliin jäävät niin kutsutut vaihettumisvyöhykkeet ovat pienilmastollisesti rakentamisen kannalta edullisimpia alueita. Myös maiseman kannalta rakentaminen usein sopii näille alueille. Kokemäenjoen, Kolsintien ja Riisteentien välinen peltoalue olisi kuitenkin suotavaa jättää rakentamisen ulkopuolelle.

Vanhan ja arvokkaan rakennuskannan sekä maisemakuvallisesti tärkeiden rakennusten läheisyydessä rakentamispaikat ja rakennukset on suunniteltava siten, että ne ovat sopusoinnussa olemassa olevien rakennusten ja maiseman kanssa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten arkkitehtuuriin, massoitteluun, korkeuteen, materiaalivalintoihin sekä värimaailmaan. Avoimilla alueilla rakennusten ympärille on istutettava suojakasvillisuutta pehmentämään rakentamisen synnyttämää vaikutelmaa. Myös muut toiminnot on toteutettava ympäröivän maiseman ehdoilla.

3.2 Säilytettäväksi suositeltavat alueet

Säilytettäväksi suositeltavat alueet sijaitsevat maisemallisesti arvokkailla, kauniilla tai ekologisesti herkillä, muutoksia heikosti sietävillä, paikoilla. Selvitysalueen tapauksessa tämä tarkoittaa lähinnä maisemakuvan kannalta tärkeitä laajoja viljelyaukeita, metsänreunoja, valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä, maisemakuvallisesti tärkeiden rakennusten välitöntä läheisyyttä ja perinnemaisemia.

Selvitysalueen vaatimattomista korkeuseroista johtuen merkittäviä lakialueita on vähäisenlaisesti. Orjapaaden lakialue tulisi säilyttää rakentamattomana. Lakialueet ovat ekologisesti herkkiä alueita ja maisemassa lakialueilla suoritetut toimenpiteet – esimerkiksi hakkuut ja rakentaminen - näkyvät valitettavan kauas. Lakialueet ovat myös kulutuskestävyydeltään herkkiä alueita.

Selvitysalueen niitty- ja viljelyalueet tulisi säilyttää suurelta osin avoimena, mieluiten viljely- tai laidunkäytössä. Mikäli pelto- ja niittyalueita ei pystytä kaikilta osin säilyttämään avoimena perinteisin tavoin hoidettuina, säilyvät ne

Kuva 10: Kauvatsantien varteen sijoittuu Orjapaaden kallioalueen itäpuolella viehättävä laidunalue.

Kuva 11: Näkymä Ylistarontieltä, keskeltä viljelyaukeaa, kaakkoon

luonteeltaan avoimina myös esimerkiksi maisemapeltoina tai pelinurmina. Peltoaukeiden ja niittyalueiden metsittämistä ei suositella. Viljely- ja niittyalueista heikoimmin muutoksia sietävät Kokemäenkartanon historialliseen maisemaan (RKY 2009) ja Pyhän Henrikin saarnahuoneen historialliseen ympäristöön (RKY 2009) lukeutuvat pelto- ja niittyalueet. Myös jälkimmäisen aluerajauksen pohjoispuolinen peltoalue sietää heikosti muutoksia.

Pelto- ja niittyalueiden läheisyydessä metsänreunat tulee pyrkiä säilyttämään mahdollisimman eheinä. Mahdollinen rakentaminen tulee ohjata joko metsän sisään tai selkeästi peltoaukean puolelle, kuitenkin siten, että rakentaminen tukeutuu olevaan yhdyskuntarakenteeseen ja maastonmuotoihin. Avoimeen maisematilaan rakennettaessa rakentaminen tulisi siis sijoittaa mieluiten peltoaukean reuna-alueille ja olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Avoimien maisematilojen yhteydessä tulisi ensisijaisesti välttää massiivista rakentamista. Mitä etäämmäksi entisen pellon reunasta edetään, sen matalampaa rakentamisen tulisi olla. Avoimen ja rakennetun välille tulee kehittää uusi monikerroksinen puista ja pensasistutuksista koostuva reuna. Reunaistutusten ei tarvitse muodostaa täydellistä näköestettä rakennetun ja avoimen välille vaan pehmentää rakentamisen synnyttämää vaikutelmaa ja rikastaa maisemakuvaa.

FCG Finnish Consulting Group Oy

Hyväksynyt:

Jari Elo
toimialajohtaja, ins. AMK

Laatinut:

Riikka Ger
projektipäällikkö, maisema-arkkitehti MARK